

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ C. DORNIER

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

ΙΧΕ νυχτώσει πια... 'Ο Σέργιος Πέτροβιτς προχωρούσε βιαστικά, ενώ μέσα στο μυαλό του στριφογύριζαν ένα σωρό σκέψεις, εικόνες, αναμνήσεις... Τά ψηλά σπύτια που όρθωνόντουσαν στις δυο μεριές του δρόμου, του θύμιζαν τους τοίχους των φυλακών, μέσα στις οποίες είχε περάσει τα καλύτερα χρόνια της νιότης του.

Όσο, μέσα στις άλλες αναμνήσεις του, κυριαρχούσε η ανάμνησις μιάς άλλης βρωδείας, παρούσας με την άπειρη, πριν από ένα μήνα, "Εβγαυαν τότε από μια συγκέντρωσι αναρχικών στο Παρίσι και είχε στο πλάι του την αγαπημένη του Σόνια. Το προσωπάκι της, γλυκό σαν το Γενναριόπιζο φεγγάρι, που έβλεπε τώρα στον ουρανό, ήταν γυρισμένο προς το μέρος του κι η λατρεμένη της φωνή του ύποστανε το δάφο του παρθενικού της έρωτος, ως ανταμωθή για την τόσο επικίνδυνη ύποστασή του.

Όταν όμως διαλύθηκε η μέθη της νύχτας εκείνης, της πρώτης και της τελευταίας, που είχε περάσει δίπλα στη Σόνια, ο Σέργιος άρχισε να σκέπτεται πò ψύχραιμα, "Εννοούθε τώρα περισσότερο την αξία της ανθρώπινης ζωής κι άρχισε ν' αμφιβάλλη για τὰ ιδανικά του και τò ήθος του σκοπού, στον οποίο είχε αφιερώσει τόν εαυτό του.

Είχε περάσει τὰ σύννομα με τόσες πονηρίες και με τόσους κινδύνους! Μερικοί φίλοι του τόν κρούσαν στη Μόσχα, από όχτω μέρες τώρα. Κι' αὐτοί, στις έντεκα, όλα θά τελειώναν! Ή δυο βόμβες πούχε κρημμένες στις τσέπες του, χτυπούσαν ελαφρά στά πλευρά του, καθώς περπατούσε. Σέ μια στιγμή άγγιξε με τò χέρι τò κρύο τους μέταλλο... Θάρσυνε τή μια κάτω άπ' τὰ πόδια του άλλου του στρατιωτικού δικαστηριού και την άλλη μέσα στ' άμάξι του... Προσηγομιένος θά πετούσε από πάνω του τὰ μέτρα του, ή οποία θά μπορούσε νά του δυσκολέψη τς κινήσεις...

Μιά λουρίδα γαλάζιου ουρανού αστροστολιμένον, που φαινόταν ανάμεσα άπ' τις στέγες τών σπιτιών, φάνταζε εκείνη τή στιγμή στά μάτια του, σαν μιλέ στρατιωτικόσ μανδύας, στολιμένος με κομποτά χρυσά.

Συγχρόνως τò κόκκινο φώς μιάς επιγραφής, που έπεφτε έπάνω στο πεζοδρόμιο, έμοιαζε με μιá πλασματιά λίμνη από αίμα...

Ο Σέργιος άναστενάξε. "Άρχισε νά σκέπτεται, νά σκέπτεται : Τί γλυκόσ που φαίνεται ο άέρας στά χείλη που την άλλη μέρα θά πάρουνε πια ν' αναπνεύουν! Πόσο άμορφη δείχνεται ή κομμωμένη πολιτεία στά μάτια που θά κλείσουνε σε λίγο στον αιώνα ύπνο! Και πόσο καθαρά άντηχει στ' αυτιά ένός μελλοθανάτου ο ήχος της καμπάνας, που χτυπάει τις ώρες. Γιατί ο Σέργιος τò ξέρει... Θά σκοτώση, αλλά θά τόν σκοτώσουν κι' αυτόν... Τά τηλεγραφικά αυτὰ σύρματα, που περνούν από πάνω του, κρυσταλλωμένα άπ' την παγωνιά, θά σκορπίσουν αέριο ως τὰ πέφτα τής οικονομικής, στους βεστιάφιδες, στους ανθρώπους του όχλου, στους έχθρους και στους φίλους, στην Σόνια, τ' όνομά του μαζί με τις λεπτομέρειες της άπόπειρας!...

«Μπá, νά κι' ένας άλλος που γνωρίζει τέτοια ώρα στους δρόμους», σκέπτεται ξαφνικά ο Σέργιος, βλέποντας μιá ψηλή άνδρική σιλουέττα, σκεπασμένη από γούνες, με άσπραφτερές μπότες που άντηχούσαν στο λιθόστρωτο, νά ξεπροβάλλη από ένα σταυροδρόμιο και νά στρίβη έστειτα στην όδον Κρασνόια, ένα δρομώμιο σκοτεινό και γεμάτο λάσπες.

Ένα μπασιτόνι με χρυσή λαβή αστράφτει στο δεξιό χέρι του άγνωστου... Κάποιος άριστοκράτης θά εινε χωρίς άλλο, κάποιος γλυντζές που φεύγει άπ' τò σπίτι της φίλης του. 'Ο άγνωστος τώρα προχωρεί στο άριστερό πεζοδρόμιο με γοργό βήμα...

Ξαφνικά όμως πίσω του ξεπροβάλλουν γλυστρόντας, δυο άλλες σιαές.

Ο Σέργιος άνοίγει τò βήμα του, προσέχοντας νά μη γίνη αντιληπτός. Κι' έξαφνα σε μιá στιγμή ή τρεις αυτές σιαές συμπλέκον-

ται, στριφογυρίζουν, παλεύουν άπεγνωσμένα...

— Βοήθεια! άκούγεται μιá πηγμένη φωνή.

'Ο Σέργιος δέν χάνει καιρό... Τραβάει τò ρεβόλβερ του, όρμικει, φτάνει με λίγα πηδήματα κοντά τους και βλέπει τόν κύριο με τις γούνες ν' άμύνεται και νά προσπαθή νά ξεφύγη άπ' τὰ χέρια δυο κακοτημένον καληνθρώπων. Οι κακοτογοί, άκούγοντας τὰ βήματά του, αφήνουν τò θήμα τους και, μπροστά στην άπειλή του όπλου που λάμπει στο χέρι του Σέργιου, χάνονται, τρέχοντας μέσ' στο σκοτάδι.

'Ο άγνωστος, με τò μανδύα άνοιγμένο, πού άφίρει νά φαίνεται μιá σειρά από παρώσημα, άναστενάξει ξαλαφρομένος κι' ευχαριστεί θερμά τόν σωτήρα του.

— Χωρίς έσάς, τού λέει, θάμωνα χαμένος!... Σου όρκίζομαι στ' όνομα του πατερούη μας τού Τσαρού, ότι θ' άμειφθής βασιλιά κι' αυτό. 'Ο κόμης Κορατώφ δέν έμαθε νά εινε άχάριστος. Ποιός είναι; Τί κάνεις; Πού πάς;

'Ο Σέργιος τραβιέται πίσω στη σκιά, προσηγομιένος.

'Η γενναιοφυχία του τόν έκανε νά λέση μέσα στην παγίδα! "Αν πει τώρα τ' όνομά του, εινε τò ίδιο σαν νά πρόδιδε τὰ ιδανικά του, τους φίλους του, τò καθήκον του! Και ταρωαγμένος άπανταί.

— Τί σάς μέλλει; Δέν θέλω καμιά πληρωμή, ούτε χρηματά, ούτε θέσεις, ούτε τίποτε! "Όταν σάς έβωσα, δέν ήξερα καν άν είσαστε πρίγκιπας ή μουζίκος!...

'Ο κόμης όμως πούνα λυγάα στο χέρι, έπιμένει, τόν πίνει άπ' τò μπράτσο και τού λέει :

— "Όχι, μη φεύγεις! Είναι γενναίος άνδρας και θέλω νά σου άποδείξω την εύγνωμοσύνη μου. Έλα! πές μου τ' όνομά σου, φίλε μου!...

— Τί νά τò κάνετε; Άφήστε με!... άπανταί ο Σέργιος.

'Ο κόμης όμως, ζαλισμένος άπ' τους καπνούς του ποτού που τους είχε διώξει ο δυνατός φόβος πούχε προδώσει τόν όπλου, κιντάζει μ' ένα ήλιθιο βλήμα τò Σέργιο, τόν κρατάει άπ' τò μπράτσο και φωνάζει :

— "Όχι, όχι! Δέν σ' άφίρω έτσι! Τò τμήμα της αστυνομίας είν' εκεί κάτω, στην άκρη του δρόμου. Θά πάμε μαζί ως εκεί κι' έτσι θά μπορέσω νά μάθω έπί τέλους τ' όνομά σου.

Κι' ευχαριστημένος άπ' τή σκέψη του, ξαναλέει πò χαρούμενα :

— Έμπρός, φίλε μου! τράβα... πάρε γρήγορα τὰ πόδια σου! Πρέπει ν' άνταμειφθής για ό,τι έκανες.

'Ο Σέργιος εινε τώρα καταποραμιένος. Βλέπει κόλας τόν εαυτό του άποκαλιπτόμενο, φυλακισμένο, τουφεκισμένο έξ' ατίας μιάς άνοησίας, που την έκανε χωρίς λόγο.

— Σὺ τò θέλησες! μουρμουρίζει μέσα του. 'Η εύγνωμοσύνη σου θά σε καταστρέψη!

Κι' άφίρει τόν κόμητα νά τόν τραβάει... Συγχρόνως όμως, σιγά—σιγά, με τò χέρι του που μένει ελεύθερο, βγάξει τò ρεβόλβερ άπ' την τσέπη, τò φέρνει με μιá γρήγορη κίνηση στο στήθος του κόμητος, πυροβολεί κι' ενώ εκείνος σοφιάζεται χάμω νεκρός, φεύγει τρέχοντας μέσ' στο σκοτάδι και σφίγγει στην τσέπη του τις δυο βόμβες, που θά τού χαρίσουν αέριο τή δόξα και την ήδονή της εκδικήσεως... Και τò φεγγάρι του χαμογελάει άπ' τόν ουρανό, όμοιο με τò γλυκό πρόσωπο της Σόνιας....

Anatole France

'Ο 'Ανατόλ Φρανς.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΕΡΙΔΕΡΑΙΟ ΤΟΥ ΑΛΦΙΕΡΙ

Κατά τὰ τέλη της ζωής του, ο μεγάλος τραγωδός της Ιταλίας Βίκτωρ Άλφιερι, θέλοντας ν' άνταμειψή τόν ίδιο τόν εαυτό του για την εκμάθησι της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, την οποία είχε άρχισει νά σπουδάξη σε ήλικία σαρανταεσσάρων χρόνων, παράγγειλε και τού έφτιασαν ένα περιδέριο για τò λαιμό του, παρόμοιο τού όποιου δέν φορούσε κανείς άλλος.

Τò περιδέριο αυτό ήταν κομωμένο από χρυσάφι και πολύτιμα πετράδια και έφερε χαραγμένα τὰ όνόματα έπισωτηριών ποιητών, αρχαίων και νεωτέρων. Στη μέση ήταν ένα πετράδι σε σχήμα καρδιάς που άπεικονίζε τόν "Όμηρο και γύρω—γύρω ήταν χαραγμένο ένα ελληνικό επίγραμμα, συνταγμένο από τόν ίδιο τόν ποιητή :

Αὐτὸν ποιήσας 'Αλφίριος ἑπέε' 'Ομήρου κοιρανικῆς τιμῆν ἤλφανε θεϊότεραν.